

PUBLICACIÓ PERIÒDICA
DE CULTURA

CERVELLÓ
PRIMAVERA 2014
NÚMERO 12

SAU LLÓ

SANT JORDI, LA ROSA I EL LLIBRE

Arrels

PETITA HISTÒRIA DE LA BIBLIOTECA

Avis Savis

CASILDA VALLS I GARCIA

Retalls d'història

ELS CASTELLS DE LA RIBA DRETA

DEL LLOBREGAT

CONSELL EDITORIAL

PRESIDENT
Josep M. Raventós

COORDINADOR
Pere Larrosa

DISSENY I MAQUETACIÓ
Jaume Pons

REVISIÓ LINGÜÍSTICA
Montserrat Luque

ADMINISTRACIÓ
Adjutori Gramunt

COL·LABORADORS :

MARY CARMEN ÁLVAREZ

PRIMITIVO ARDID

MONTSERRAT BARTOL

CHRISTIAN FEIJOÓ

JAVIER GAY

ADJUTORI GRAMUNT

PERE LARROSA

ANTONIO MONFORTE

MARIA DOLORS ROIG

FOTO PORTADA:
Francesca Badia

EDITA:
SEGLE

Santa Anna, 1 l'Ateneu
08758 Cervelló
artipons@gmail.com
pelarros@gmail.com

IMPRIMEIX:
Gràfiques Ossó S.L.
Sant Feliu de Llobregat
info@grafiquesosso.com

SAULÓ núm 12 (IV any) primavera 2014.
Reservats tots els drets.

S'autoritza la reproducció de treballs d'aquesta publicació sempre que se'namenti la procedència.

© dels textos i les il·lustracions:
els autors corresponents.

Tiratge: 250 exemplars.

La revista SAULÓ i Segle Nou no es fan necessàriament responsables de totes les opinions expresades pels seus col·laboradors.

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA
Diposit Legal B-23.175-2011

SANT JORDI, la rosa i el llibre

La festa d'exaltació cultural i del poble que ha esdevingut tradició és, sense cap dubte, Sant Jordi. Tot i ser un dia feiner, la gent surt al carrer a participar de la commemoració del nostre Patró, de la rosa i el llibre.

Els historiadors situen aquesta tradició en el segle XIII, quan els cavallers guanyaven els tornejos i oferien flors i roses a les dames estimades. Quan en el segle XV la Generalitat declarà Sant Jordi Patró de Catalunya, s'inicià la tradició de la venda de roses al voltant i a l'interior del pati del Palau de la Generalitat, on s'oferien roses al Sant i també a l'estimada. Durant el pas dels segles i encara després de la desfeta del 1714, aquesta tradició no es va interrompre, potenciant-se, si més no, durant la Renaixença. Aquesta festa que tant caracteritza els catalans ha quedat ben arrelada arreu de Catalunya, essent sorpresa i admiració dels estrangers que ens visiten.

La festa del llibre fou instaurada pel dia de Sant Jordi a Barcelona l'any 1923 per la Cambra Oficial del Llibre, commemorant la mort de Cervantes i Shakespeare, grans autors de la literatura universal, i recentment s'ha afegit Josep Pla, traspasat el 23 d'abril de 1981.

Des de la invenció de la impremta i a partir del segle XVI, Barcelona no ha deixat d'imprimir llibres. I en el segle XIX es consolida com a capital del llibre hispanoamericà.

Barcelona és considerada una de les cinc ciutats capdavanteres de l'edició mundial.

Hem de constatar la importància de l'empresa editorial per la cultura d'un país.

Durant l'any, s'atorguen importants premis literaris impulsats per les grans empreses editorials amb un gran desplegament econòmic, mediàtic i social de la indústria del llibre.

En un moment en què les grans editorials es fusionen per esdevenir econòmicament més potents, és just esmentar l'apassionat i quasi heroic gran esforç que fan les petites editorials disseminades per la nostra geografia, defensant i mantenint les màquines en marxa, publicant unes edicions amb uns treballs tècnics d'impecable qualitat, malgrat les penúries econòmiques que estem patint.

Que l'emblema de Sant Jordi ens acompanyi en les nostres tradicions.

Josep M. Raventós i Broch

SUMARI

3	FILA SET Història del teatre a Cervelló.	10	RETALLS D'HISTÒRIA Castells de la riba dreta del Llobregat en el marc de la Guerra de Successió.
5	EN CLAU DE SOL La temporada de dansa a Catalunya.	12	OLOR DE TINTA El totalitarisme Nacionalsocialista.
6	ANY ESPRIU Homenatge a Salvador Espriu en el seu naixement.	14	TRES I...ACCIÓ! Cinema espanyol (i van dos)
7	ARRELS Petita història de la Biblioteca.	16	FOGONS I CELLERS Per Sant Jordi un llibre, una rosa i una senyera de pa amb gust de formatge, sobrassada i nous.
8	AVIS SAVIS Casilda Valls i Garcia.	18	EL NOSTRE ESPORT La Festa de l'Esport

HISTÒRIA DEL TEATRE A CERVELLÓ

PRIMERA PART (IX)

Antonio Monforte

Per la diada de Reis de 1910, a la tarda, hi hagué un festival organitzat per l'escola de les monges que tingué lloc a la sala Xandri. Consistia a recitar poesies, cantar cançons i interpretar algun monòleg o sainet. Per exemple:

Maria Bressant, poesia a càrrec de Dolors Alemany.

Jesús i el pastor, diàleg per Josep Campderrós, fill, i E. Guibert.

La mort de l'escolà, poesia per Josep Riba (el Pepito de cal Xandri).

Las calabazas, comèdia per les nenes Mercè i Carme Mestre, Rosa Clavería i Conxita Barberà.

L'orfeneta, poesia per Teresa Vila.

Rapto de juguetes, diàleg per Conxita Barberà i Josepa Font.

La Pancracia y la sorda, diàleg divertit per Teresa Vila i Rosa Bertran (germana d'Àngel Bertran).

Pregària a la verge, cançó per P. Marco.

Amor de fill, poesia per R. Bassons.

Les barres de sang, poesia per T. Tort.

El desembre congelat, cançó a càrrec de les noies.

Estic convençut que molta gent de Cervelló haurà recordat els noms i conegut les persones ja de grans.

19 de març de 1910, Sant Josep.

La festa de Sant Josep, antigament dia festiu i molt indicat per fer teatre. Al llarg dels anys i les diferents etapes, sempre hi hagué una tradició de fer teatre aquest dia. La gent, després de dinar i havent menjat la crema per postres, cap a l'Ateneu! A gaudir d'una bona tarda de teatre.

L'actriu Lluïsa Farnés tornava a Cervelló amb la direcció de Josep Munné i la nena de dotze anys, Montserrat Romeu, que aquesta vegada feia un paper de noi. Es va representar el drama històric, en tres actes i en vers, del gran Pitarra ambientat en la revolta de 1640 titulat *Els segadors*.

Repartiment:

Laieta – Lluïsa Farnés

Cornet – Montserrat Romeu

Roc Guinart – Josep Pañella

Gem – Francesc Julià

Don Enric – Àngel Bertran

Marquès d'Aleixart – Joaquim Flo

Baró de Gualba – Llorenç Flo

Comte Rocamora – Josep Alzina

Agutzil – Josep Carbó

També hi figuraven soldats, bandolers, segadors i patges

amb un gran moviment escènic i una rica presentació. El final de cada acte es convertia en un quadre plàstic, que feia les delícies del públic. Aquest efecte escènic era molt habitual en el teatre d'en Pitarra.

Per acabar, el diàleg còmic que tant li agradava al senyor Bertran, *Un cop de teles*, acompanyat per l'actriu Lluïsa Farnés.

Aparegué una nota a la revista *Escena catalana*, número 232, que parlava d'aquesta funció, destacant la nena Montserrat Romeu, filla de la població, que féu un Cornet admirable, demostrant bones qualitats per a l'art teatral i que s'emportà sorollosos aplaudiments per part del públic.

Aquell any de 1910 no varen fer teatre fins al dia de Nadal. Amb la col·laboració de l'actriu Lluïsa Farnés, es va posar en escena el drama en quatre actes i en vers, original de Vidal i Valenciano, *La virtut i la consciència*.

Repartiment:

Mariàngela – Lluïsa Farnés

Angeleta – Montserrat Romeu

Senyor Manuel – Josep Pañella

Senyor Andreu – Josep Campderrós

Vador – Àngel Bertran

Facundo – Llorenç Flo

Eusebi – Josep Flo

Fra Benet – Joan Bultà

Per acabar, la comèdia en un acte de Conrad Colomé, *Com més serem més riurem*, per Lluïsa Farnés, Montserrat Romeu, Josep Campderrós, Francesc Julià i Josep Flo. Oi que no cal dir qui tocava el piano? Julio Clavería, és clar!

FAMÍLIA FLO BADELL

Joan Flo i Farrés, natural de Pierola, es trasllada a Olesa de Bonesvalls per contraure matrimoni amb Concepció Badell. Allà varen néixer els seus fills, Cinta, la gran; Paulina, Joaquim, Llorenç i Josep.

La fil·loxera va ser la causa que moltes famílies que vivien de la vinya van haver de marxar dels seus llocs d'origen per buscar-se la vida en un altre indret. Cervelló, amb els seus forns de vidre i fàbriques tèxtils, va ser el lloc escollit per fixar la seva nova residència.

Joan Flo comença a fer de manyà a la fàbrica de cal Mensa, demostrant una gran habilitat en el domini del

ferro. La senyora Mensa li encarrega la construcció de les reixes i baranes de la finca. Els seus fills aprenen l'ofici de vidrier. La família vivia al número 9 del carrer Major. Allà varen néixer la Conxita, el Joan i l'Àngel.

Joaquim Flo comença a fer teatre a l'Ateneu l'any 1906, amb la comèdia d'en Pitarra, *Cura de moro*.

Joaquim Flo

Josep Flo, de nen, fa la seva primera obra de teatre el Nadal de 1906 amb *La falç*, també de Pitarra, i obté un gran èxit el 1907 amb el monòleg *Quan seré gran*.

Llorenç Flo s'incorpora al grup de teatre el 1909 amb el drama de Feliu i Codina, *El mas perdut*. Cal destacar que amb la comèdia *La carretera nova*

actuen els tres germans, juntament amb Pau Pascual, que més tard es casaria amb Paulina.

La mare, Concepció Badell, exercia l'ofici de llevadora al poble que, a més d'assistir el part preparava, a la cuina, un brou de gallina per a la partera, és a dir, que el servei era complet.

Àngel Flo, el 1907, amb només sis anys té un curt paper a *La Lluna de València*.

A l'abril de 1910, Paulina Flo i Badell es casa amb Pau Pascual i Vendrell. La parella fixa la seva residència al número 9 del carrer Joaquim Mensa. Allà naixerien les seves filles Conxita, Josefina i Cinta.

El 24 de juliol de 1910, a l'edat de 50 anys, mor el pare Joan Flo, deixant a Cervelló un llegat importantíssim, sempre amb la protecció i el patrocini de la senyora Mensa. Seus són els forjats de l'església parroquial i a ell es deuen les portes del cementiri.

L'any 1911 amb l'obra *Les joies de la Roser*, d'en Pitarra, els germans Flo farien a Cervelló la seva última interpretació teatral.

Per aquella època funcionava a Barcelona un "Montepío" per la redempció del servei militar, que valia 1.500 pesetes i eren moltes les cases que estalviaven per reunir aquesta quantitat a fi i efecte que els seus fills no haguessin de fer el servei militar. Era una època de conflictes i guerres amb el nord del Marroc, i era molt present la guerra de Filipines i la derrota de Cuba. Joaquim Flo, quan va ser cridat a files, amb els diners que tenia estalviats per a la redempció del servei, s'embarca cap al Brasil. Aquest fet li serveix perquè el declari tràsfiga. Mai més va tornar a Cervelló. Els altres germans Flo varen fer

Josep Flo

el mateix, i tots varen marxar al Brasil, inclòs el Llorenç, deixant a Cervelló la promesa, Montserrat Sala de cal Perejan (avui, carrer Major, núm. 48). Un cop instal·lat es varen casar per poders, ell al Brasil i ella a Cervelló. Quan ella es va poder embarcar, es varen trobar tots a Sao Paulo.

Coneixedors de la fórmula per fer vidre de cal Mensa, varen crear una indústria importantíssima de vidre especialitzada en tubs i làmpades per a quinqués.

Àngel, el petit, es va quedar a Cervelló i va anar a viure amb la seva germana Paulina.

Joan Flo Badell va morir jove. Fou víctima d'un tiroteig que hi va haver al carrer. Una bala descontrolada li va causar la mort.

Llorenç i Josep no varen perdre mai el contacte amb Cervelló.

Hi feren diverses visites. Josep trobava a faltar les mongetes del ganxet i se'l veia pel bosc de Cervelló buscant farigola i romaní per plantar-ho al Brasil.

Em consta que la farigola va arrelar. Llorenç, l'última vegada que va venir a Cervelló va ser el 1967 per la Festa Major. Jo mateix vaig tenir l'ocasió de saludar-lo quan va venir a la tómbola parroquial.

Àngel Flo, després de petites actuacions, s'incorpora al grup de teatre de l'Ateneu amb *La fals*, de Pitarra, el 1917. Es dona la coincidència que el seu germà Josep va debutar amb la mateixa obra i amb el mateix paper. El seu caràcter alegre li va servir per fer papers de més envergadura. La seva última interpretació a Cervelló fou amb el drama de Juli Vallmitjana, *A la Costa Brava*, el desembre de 1927. El motiu va ser el seu prometatge amb Conxita Tutusaus, amb la qual es casaria el gener de 1931. La parella vivia al segon pis del número 9 del carrer Major. Es dona la coincidència que a la planta baixa del mateix edifici hi varen viure els seus pares. Allà, al segon pis, varen néixer els dos fills d'Àngel, Joan i Joaquim. El 1934 la família es trasllada a Cornellà de Llobregat. Àngel Flo i Badell era un bon oficial vidrier. Fou el fundador de la cooperativa vidriera de Cornellà de Llobregat i desenvolupà feines administratives. Era molt ordenat i tenia una pulcra cal·ligrafia. Això li va servir per al càrrec de comptable.

Membre d'Estat Català, durant la Guerra Civil fou destinat a la zona de Fraga com a tinent de l'exèrcit republicà. En acabar la guerra fou empresonat i conduït al camp de concentració d'Argelers, a França. Delicat de salut, allí moriria el mes de març de 1939.

Llorenç Flo

Agraïments:

Arxiu Villar Borràs
Arxiu parroquial
Carolina Celdaña

LA TEMPORADA DE DANSA A CATALUNYA

Pere Larrosa

La dansa és una de les arts més injustament tractades a Catalunya. Queden molt lluny aquelles temporades de ballet al Liceu on ens visitaven les més prestigioses companyies del món i fa anys que el ballet titular del teatre ha desaparegut. Els entesos diuen que la dansa s'ha convertit en la ventafocs de les arts escèniques i no els falta raó. És cert que han proliferat petites companyies que malviuen fent actuacions escadusseres per la nostra geografia teatral, però és escandalosa l'absència d'una companyia de qualitat, amb seu pròpia, d'ampli repertori i que permeti crear una escola de formació per a les joves generacions. Probablement, la crisi actual faci molt difícil aconseguir aquesta fita, però cal dir que el problema s'arrossega de fa molt de temps i no seria agosarat afirmar que els nostres gestors culturals actuals no creuen en la dansa com una expressió artística imprescindible en una societat que estimi la cultura en totes les seves vessants. Tot esperant que arribin temps millors ens haurem de conformar amb la petita però substanciosa oferta que alguns dels teatres catalans ens ofereixen.

Afortunadament, hi ha algunes ciutats que, nedant a contracorrent, sí que han cregut en la dansa i programen en les seves temporades alguns espectacles de gran qualitat. Per tal que els afeccionats cervellonins en pugueu gaudir, em dispenso a detallar-vos alguns d'aquests actes per tal que els anoteu a la vostra agenda i així poder-ne gaudir.

Ballet Victor Ullate

El Teatre Kursaal, espai d'arts escèniques, de Manresa inclou dins la seva programació una minitemporada de dansa que no per petita és de menys qualitat. La primera funció (29 de març) amb la Compañía Nacional de Danza ja s'haurà celebrat en el moment de la publicació d'aquest número del *Sauló*, però

resten encara dos espectacles molt interessants. El dia 17 de maig visitarà Manresa la companyia de Víctor Ullate que celebra el seu 25è aniversari. Presentarà un programa ambiciós i antològic amb quatre preciosos ballets dels quals destaca el conegut *Bolero* amb música de Maurice Ravel i coreografia del mateix Ullate. El segon espectacle no tindrà lloc fins al dia 19 d'octubre i comptarà amb la presència del ballet d'Àngel Corella el qual, en una insòlita i suggerent combinació amb el violinista armeni Ara Malikian, ens oferirà un programa que combina el classicisme romàntic de Txaikovski amb la modernitat més punyent de Philip Glass o Arvo Pärt. El preu de les entrades per a ambdós espectacles és força assequible (32 euros) i ja es poden comprar per Internet, sense comissions, a la pàgina web del teatre (www.kursaal.cat).

Brodas Bros

L'Auditori de Sant Cugat del Vallès és un dels altres espais que ofereix vetllades de dansa en la seva programació. En el moment de la publicació del butlletí ja s'hauran celebrat dues sessions que tenien com a protagonistes la companyia de Sara Baras i el Ballet Nacional de España; però en resten encara dues que val la pena tenir en compte. El dissabte 26 d'abril, el grup Brodas Bros especialista en hip hop ofereix un *Concierto Concepto* que promet emocions fortes. El 17 de maig, malaurada coincidència amb Manresa, visitarà l'auditori la companyia francesa Malandain Ballet Biarritz. Està formada per un estol entusiasta de joves ballarins capitanejada pel coreògraf Thierry Malandain que n'ha fet una de les millors companyies franceses. Oferiran un sorprenent i bellíssim espectacle amb música de Txaikovski. El preu de les entrades és de 20 i 40 euros respectivament i també es poden comprar a la pàgina web www.tasantcugat.cat.

Malandain Ballet
Biarritz

El Gran Teatre del Liceu no oferirà cap espectacle de dansa fins al febrer de 2014, dies 20 i 21, amb la presentació del Ballet de la Semperoper de Dresden en un programa íntegrament dedicat al coreògraf William Forsythe (preus entre 8 i 107 euros). Haurem d'esperar al mes de juliol, dies 23, 24, 25 i 26, dates en les quals actuarà el Ballet Nacional de España que presentarà el lloat muntatge inspirat en els quadres del gran pintor Joaquin Sorolla (preus entre 8 i 96 euros). Només sis funcions dedicades a la dansa en tota la temporada i quatre d'elles coincidint amb les vacances de molta gent són un balanç ben depriment pels afeccionats i una mostra més de la situació crítica en què es troba el teatre de les Rambles.

Semperoper Dresden
Ballet

Pels més agosarats, el Mercat de les Flors de Barcelona, convertit en seu de la dansa contemporània, ofereix una programació alternativa on diverses companyies de casa i de fora presenten les seves propostes més innovadores. Es tracta d'espectacles de caire més minoritari i en els quals sempre correm el risc, com diu un amic meu, de trobar-nos amb una colla d'homes i dones que més que ballar fan gimnàstica. Però aquest és un debat que deixarem per una altra ocasió...

I poca cosa més si exceptuem les retransmissions que alguns cinemes fan d'alguns espectacles que, ja sigui en directe o diferit, ofereixen companyies internacionals de gran prestigi. Només cal mirar les cartelleres dels cinemes i estar a l'aguait de dates i horaris.

Confiam que en temporades vinents el panorama sigui ben diferent. De moment ens haurem de conformar amb el que tenim. Mirem d'aprofitar-ho!

HOMENATGE A SALVADOR ESPRIU, EN EL CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT

Adjutori Gramunt

El divendres dia 31 de gener es va celebrar, a l'Ateneu de Cervelló, un Recital Poètic, en homenatge a Salvador Espriu (Santa Coloma de Farners, 1913 – Barcelona, 1985), en el centenari del seu naixement.

El Sr. Josep M. Raventós i la Sra. M. Àngels Domingo
en l'entrevista de presentació prèvia al recital poètic.

Salvador Espriu és un dels escriptors més significatius de la postguerra, i un dels poetes catalans més importants. Va cultivar també la prosa i la dramaturgia. D'ell s'ha escrit, que la seva obra és una recerca de la diversitat, tant de gèneres com de tècniques, que busquen una unitat tant temàtica, com moral i filosòfica.

Es van recitar fragments de 38 poemes del *Llibre de Sinera* (1963), que potser per seva la força, sonoritat i diversitat, van ser perfectament recitats per part de les veus masculines (Jaume Pons, Llätzer Pau, Pere Larrosa, Antoni Monforte, Jordi Faulí i Aniol Costa), i molt ben acompanyats per les veus femenines (Rosa Maria Monforte, Anna Maria Sanchez, Nuria Serra i l'artista convidada Maria Àngels Domingo Laplana, MADOLA).

Un moment del recital poètic.

L'encertada disposició i moviments d'escena donaren frescor i originalitat a la representació, on es va notar la direcció, experiència i bon fer d'en Pere Larrosa.

Posteriorment, es va passar a inaugurar l'exposició de 40 dibuixos i esbossos de l'artista MADOLA que varen servir per la creació de 40 peces ceràmiques, inspirades en 40 poemes del *Llibre de Sinera* de Salvador Espriu, que s'exposen en el cementiri d'Arenys de Mar (població anomenada Sinera pel poeta).

PETITA HISTÒRIA DE LA BIBLIOTECA

Antoni Monforte

Acabada la Guerra Civil, uns quants veïns del poble es van dedicar a cremar, al costat de la carretera i davant de l'antic Ateneu, els llibres de biblioteca que en formaven part. Era una biblioteca extensa, d'enciclopèdies i llibres il·lustrats d'història natural, també guardava els llibrets de les obres de teatre que es feien a l'escenari de l'antic Ateneu.

L'antic Ateneu Benèfic i Instructiu, després de la Guerra Civil, va quedar rebatejat com a Obra Social de Educació y Descanso i el Centre Català Republicà, conegut com "la sala de dalt o dels rics" va ser clausurat per les autoritats del moment, i el cafè que hi havia als baixos va quedar cedit a la parròquia.

La postguerra a Cervelló va ser llarga, grisa i trista. La por entre la gent cada vegada va ser més gran, gairebé podríem denominar-la pànic. L'única distracció era el cinema, amb les pel·lícules mutilades per la censura. La pràctica de la lectura per part dels cervellonencs era inexistent.

Un grup de dones, amb el suport de la parròquia, varen començar a fer activitats a l'antic cafè de la sala de dalt, que anomenaven el Patronat de baix, com ara classes de repàs, taller de costura i, deixant llibres de la seva propietat, van organitzar una petita biblioteca.

Després d'uns quants mesos de l'arribada de mossèn Miquel Rubió a Cervelló, aquest va adonar-se del baix nivell cultural de la població i va potenciar les activitats d'aquest local. Es va crear la Tómbola Parroquial per la Festa Major. Amb part dels beneficis d'aquesta tómbola es comprava algun llibre nou i l'armari es veia cada vegada més ple. Els responsables de la biblioteca foren Teresina Joan, Montserrat Canals Font, Montserrat Rovira i Maria Baqués. El servei de préstec de la biblioteca era obert al públic els dimarts i els dijous de set a vuit del vespre; i els diumenges al migdia de dotze a una.

Un acord amb la biblioteca de Cornellà de Llobregat, que formava part de la Diputació de Barcelona, va permetre que a Cervelló tinguéssim a l'abast llibres diferents. Aquest servei el feia Jaume Tres, carregat amb una vella maleta de cartró i, agafant el carrilet, portava a la biblioteca llibres nous cada mes.

El juny de 1966, mor atropellada per un cotxe Maria Baqués. Aquest fet motivà Anna Maria Armengol a fer-se càrrec de la biblioteca.

El propietari de l'edifici on estava ubicada la biblioteca tenia la intenció de fer-hi pisos i, amb el perill que amenaçava ruïna, va fer desallotjar el local. Es va compro-

Aquestes 40 escultures tenen per títol *Donar forma a la paraula*, i varen ser reconegudes, dins els actes de cloenda de l'Any Espriu, el dia 3 de desembre del 2013, pel Departament de Cultura de la Generalitat, com objectes de difusió i divulgació de l'obra i de la figura de Salvador Espriu.

Maria Àngels Domingo Laplana, MADOLA (Barcelona-1944), fou presentada per en Josep Maria Raventós i Broch. És doctora en escultura per la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, i ha realitzat exposicions en les principals ciutats d'Espanya i Catalunya, i a molts països estrangers (França, Bèlgica, Holanda, Suïssa, Alemanya, Itàlia, Gran Bretanya, Portugal, Hongria, Eslovàquia, Estats Units, Mèxic, Veneçuela, Japó, Xina, Corea, etc.). Ha obtingut diversos premis en escultura i ceràmica, tant nacionals com internacionals, i a Cervelló des de l'any 1989 té l'escultura anomenada *Art i Natura*, que representa una finestra d'art romànic, a la rotonda d'entrada al poble, venint de Molins de Rei.

Detall de l'exposició de MADOLA a la Sala Polivalent de l'Ateneu de Cervelló.

Previ a la inauguració de l'exposició de pintures, dibuixos i escultures, es va projectar un documental que versava sobre el treball de MADOLA en el seu taller, on crea les seves obres, en què es podia apreciar la dedicació, l'amor i l'empenta de l'artista en tots els seus treballs.

En fi, va ser una magnífica vetllada per recordar.

JOAQUIM
PASCUAL
ARMENGOL

Avda. Joaquim Mensa, 80
08758 CERVELLÓ
Tel. 630 536 707
quimpasqual@yahoo.com

CASILDA VALLS I GARCIA

Mary Carmen Álvarez

Estem en una de les sales de la nostra Biblioteca, a la primera planta. Hem de mantenir la veu fluixeta per no molestar els que són a fora estudiant, ja que ens han avisat que aquesta sala no té encara insonorització i se sent tot el que parlem. Són les sis de la tarda i la Biblioteca està plena de gent. Joves als ordinadors, pares amb fills petits fent deures i diversa gent llegint en aquest meravellós silenci de la Biblioteca.

Iniciem l'entrevista amb la nostra amiga, la Sra. Casilda Valls i Garcia, veïna de Cervelló des de ja fa molts anys i que s'ha mostrat molt contenta per poder col·laborar amb nosaltres i per a la nostra revista *Sauló*. **Casilda, ens agradaria que expliqués on va néixer i quan va arribar a Cervelló.**

Vaig néixer a l'Argentina, a Buenos Aires, on vivien els meus pares, ell català, d'Esplugues, i la meua mare, gallega, d'Ourense. Va arribar un moment quan jo tenia 8 anys i el meu germà Lluís, 6, que els pares, per diverses circumstàncies van decidir tornar a la seva terra i fixar la seva residència a Catalunya, concretament al Masnou.

La Sra. Casilda Valls

Josep Pedret, la seva dona Casilda i els seus fills Montserrat i Josep.

Què recorda de la seva infantesa, de la seva joventut ...?

La meua infantesa al Masnou no va ser la normal d'una nena amb un pare i una mare. La mare va morir jove quan el pare tenia 38 anys. Va tornar a casar-se amb una dona del Masnou i van tenir bessonada. Els dos treballaven i jo vaig haver de fer-me càrrec dels germans, així que vaig anar a l'escola, però no vaig poder realitzar cap estudi superior.

metre a condicionar els baixos de la rectoria com a nou local parroquial. La biblioteca, de manera interina, va passar al carrer Sant Esteve, a casa d'Anna Maria (lloc on va estar un parell d'anys). Les relacions amb la biblioteca de Cornellà de Llobregat es varen acabar, perquè a Vallirana, al primer pis de la Caixa del Penedès, hi havia una biblioteca molt extensa (també de la Diputació de Barcelona) i es trobava molt més a prop. Llavors vaig ser jo qui va agafar la maleta per fer el transport de llibres amb l'autobús de Vallirana.

Les obres dels baixos de la rectoria es van allargar més del compte i la biblioteca va estar-se al carrer Sant Esteve fins que, el 1969, es va fer el trasllat.

Anna Maria Armengol es va traslladar a treballar a Barcelona, i vaig ser jo qui es va fer càrrec del servei de préstec. Les primeres oficines de la Caixa Penedès, on avui hi ha la botiga dels xinesos, tenien un local a la part del darrere que s'entrava pel carrer de Francesc Guitart. Tant Anna Maria Armengol com jo trobàvem aquest local molt indicat per a una biblioteca i vam enviar moltes cartes a Vilafranca del Penedès sol·licitant-lo fins que, el 1973, vàrem tenir una biblioteca amb totes les condicions: calefacció a l'hivern, taules per a la lectura, i els infants podien fer els deures. Les estanteries eren plenes de llibres que tothom podia consultar. Allà es varen fer conferències, reportatges amb diapositives sobre viatges, tertúlies, concursos de dibuix, pintura i fotografia, els primers cursos de català després del franquisme, es va crear un grup d'escacs, va néixer el grup de teatre Miríade –amb el suport de l'associació de veïns– i es continuava la relació amb la biblioteca de Vallirana.

L'obra social de la Caixa Penedès va construir el casal d'avis Josep Tarradellas, i la biblioteca va passar al segon pis d'aquest edifici, ja que aquest local del carrer Francesc Guitart els feia falta per als seus arxius. Allà, de la biblioteca se'n feu càrrec la Generalitat de Catalunya i posà un bibliotecari d'ofici, però en el moment en què es va construir el nou Ateneu, la biblioteca va passar a una de les seves dependències, per sota del nivell del carrer. La responsable d'aquesta etapa fou Montse Vilalta.

Els dotze anys dels socialistes a l'Ajuntament, una de les moltes millores que varen fer, fou l'edifici de la biblioteca a sobre l'Ateneu. És un edifici modern, amb molta lluminositat i que és l'admiració de tothom, sobretot al vespre, amb tots els llums encesos, però el més important és la gran quantitat de lectors que té i les activitats culturals de tota mena que s'hi fan. Forma part de la xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona amb el nom de Frederic Soler i un dels que hi treballa és Francesc Pasqual, nebot d'Anna Maria Armengol, que tant va lluitar perquè Cervelló tingués una biblioteca en condicions.

De jove vaig fer la vida normal de qualsevol noi o noia en una ciutat com el Masnou. Vaig conèixer el meu marit, Josep Pedret, quan tenia 19 anys i ens vàrem casar quan jo en tenia 25.

Ens vol comentar com va arribar a Cervelló?

Sí, els pares del meu marit tenien una fàbrica de vidre al Masnou amb uns socis. Aquesta fàbrica es deia "La Primitiva". Als anys 1947/1948 van comprar la fàbrica de vidre de Cervelló, que s'anomenava "Cristaleria Cervellonense", de la qual el meu marit va ser el director. El meu cunyat Martí portava l'administració juntament amb el germà petit, que es deia Francisco. El meu cunyat Francisco Pedret havia format part de la corporació municipal de Cervelló, com a regidor, l'any 1967.

Quan vàrem arribar a Cervelló ens vam instal·lar a un pis de Cal Mensa i més tard ens vam traslladar a un pis situat al carrer Major, davant de l'Església. Passats els anys, ens vam fer una casa de dues plantes al c/ Mestre Puignau, on estem actualment, en la qual també viu, en una de les plantes, la nostra filla Montserrat amb la seva família.

Li va costar molt el canvi de vida?

Sí. Trobava molt a faltar la nostra casa del Masnou, des d'on tenia una vista magnífica del mar. També vaig trobar a faltar el telèfon. A Cervelló només existia la centraleta de Can Surià, al carrer Major, que donava servei telefònic a tot el poble.

Durant molt de temps anàvem cada cap de setmana al Masnou, on teníem els pares i germans. Recordo que la nevada de l'any 62 ens va agafar allà i no vàrem poder tornar a casa en dos o tres dies.

Sempre hem continuat anant al Masnou amb la meva germana. Cada any, a l'estiu, passàvem quinze dies de vacances allà.

Quan van arribar els fills ja vaig estar més ocupada. El Josep i jo hem tingut dos fills. La Montserrat i el Josep. Els dos han estudiat interns als col·legis, ja que no disposaven de transport escolar en aquella època. La nena anava a les monges de Vallirana, on ara és mestra, i el nen, als deu anys, va anar al col·legi dels Salesians a Barcelona. Va estudiar Enginyeria mecànica. El seu pare i jo sempre hem estat molt orgullosos de tots dos.

Heu fet amistats a Cervelló?

Va passar un temps abans d'agafar amistats al poble: al principi, vam tenir molta amistat amb en Leonci Canals, que va ser alcalde de Cervelló durant anys (del febrer de 1955 a l'agost de 1967) i de la seva dona M. Rosa, que eren veïns nostres. També teníem molt bona amistat amb el Ramón Estapé, el manyà de la fàbrica, i la seva dona, Paquita, que m'ajudava molt a mi. Quan va néixer la nostra filla Montserrat, vaig quedar durant cinc mesos impossibilitada, i la dona d'en Ramon va estar sempre al meu costat.

Recordo també a altres persones amigues: en Jaume i la Cristina del Cal "Pau-Poch", així com els pares de l'actual

jutge de pau de Cervelló, l'Antonio Pallarès, veí nostre i treballador de la fàbrica de vidre, i la seva dona la Carme Garcia. Tinc molts bons records d'aquells anys, quan els nostres nens encara eren petits i sortíem tots els dies de festa a la muntanya de Santa Maria on fèiem grans costellades.

La fàbrica "Cristaleria Cervellonense, S.A."

Aquesta fàbrica va ser la gran il·lusió del meu marit. Treballaven molt i tenien molts treballadors, però als anys vuitanta la feina no anava gaire bé i van haver de plegar. Van sortir materials nous que substituïen al vidre i era més econòmic, i moltes peces que es feien a la fàbrica es van deixar de fer, amb la consegüent pèrdua d'ingressos. Els treballadors van voler seguir amb la fàbrica, constituint una cooperativa, però al cap de dos anys, com que els problemes seguien existint, van haver de tancar-la definitivament, passant a la història la indústria del vidre a Cervelló. Aquesta fàbrica havia estat la vida del meu marit i prova d'això és que, com a conseqüència dels problemes generats a la fàbrica i del patiment per la seva pèrdua, va agafar una depressió molt forta, de la qual no es va recuperar mai més. Va morir quan només tenia 70 anys.

Josep Pedret, el seu germà Martí i els socis de "Cristaleria Cervellonense S.A."

Com és ara el seu dia a dia?

Faig moltes coses, procuro sortir a passejar. Vaig a la Biblioteca a buscar llibres, ja que m'agrada molt llegir. Cada dia escric el meu diari personal i la meva néta Anna ja me l'ha demanat com a part de l'herència per continuar-lo. Assisteixo a la majoria de les activitats culturals que es fan al poble. Sóc sòcia del Casal d'Avis Josep Tarradellas, on la gent gran tenim tot un ventall de possibilitats per a passar-ho bé, tant al matí com a la tarda.

Casilda, li agrada viatjar?

Sí, molt, però ara ja sóc gran. He viatjat amb el meu marit, amb els fills i els néts. He visitat Venècia, Florència, els Fiords, Egipte... En aquest darrer país hem estat amb els néts i encara, no fa gaire temps que recordàvem junts aquest viatge. Ara amb l'edat que tinc m'agrada fer el que faig. Gaudir de la meva família, dels meus amics i de totes les coses agradables que em proporciona el dia a dia al nostre poble.

Gràcies Casilda per l'amabilitat que ens ha demostrat i per la bona acollida que ha donat a la proposta de *Sauló* d'entrevistar-la.

CASTELLS DE LA RIBA DRETA DEL LLOBREGAT EN EL MARC DE LA GUERRA DE SUCESSIÓ

Maria Dolors Roig

En els tres grans castells de la riba dreta del Llobregat, en el seu curs baix, foren el de Cervelló (317 m), el d'Eramprunyà (402 m) a Gavà i el de Castellví de Rosanes (363 m). La seva importància deriva de llur situació estratègica, perquè facilitava la defensa i l'atac. Entre castells es podia intercanviar informació mitjançant senyals sonors i òptics: fer sonar un corn, reflectir la llum amb miralls, a la nit fer senyals amb foc, o amb fum de dia, brandejar banderes, etc. La funció principal dels castells era defensar i ordenar el territori.

El riu Llobregat era un eix vertebrador del territori, però, alhora, l'obstacle principal per la comunicació humana. Els llocs per on es podia travessar eren punts cobejats. Principalment, només es podia creuar per dos llocs: per Martorell, a través del pont Romà construït en època d'August, anomenat popularment *del Diable*, que formava part de la Via Augusta, i per Sant Boi, a pas de barca, fins que al segle XIV s'hi va construir un pont.

Castell de Cervelló
Foto, Ricard Balló

Així, doncs, el castell de Cervelló, situat en un lloc estratègicament dominant de la vall del Llobregat i del camí que, per l'Ordal, duu al Penedès, controlava un dels accessos a la ciutat de Barcelona. Té comunicació visual directa amb altres castells, especialment amb el de Castellnou de Cervelló (338 m) a Santa Coloma de Cervelló i amb el d'Eramprunyà.

Normalment, els castells importants (Cervelló, Eramprunyà i Castellví de Rosanes) tenien dos recintes: el superior o sobirà, que era el "castell del castell", la màxima fortificació, i l'inferior o jussà, disposat en una cota inferior, però pròxima, que sol ser el lloc de residència, on s'aixeca la capella i un petit barri. La disposició d'aquests recintes obeeix a la morfologia del terreny.

Abans de la Guerra de Successió, el castell de Cervelló fou escenari bèl·lic, quan l'any 1462, esclatada la guerra contra Joan II, la ciutat de Barcelona el fortificà amb dues espingardes i altres màquines de guerra. És probable que quedés ja força malmès acabada la Guerra Civil Catalana el 1472.

La Guerra de Successió (1701-1713/15) va ser un conflicte dinàstic per decidir qui se cenyiria la corona hispànica, si Felip de Borbó, nét de Lluís XIV de França, o l'arxiduc Carles, fill de l'emperador Leopold d'Àustria, atès que el rei Carles II, darrer monarca hispànic, havia mort sense descendència l'any 1700. Castella donava suport als Borbó i la Corona catalano-aragonesa, als Àustries. Però aquesta guerra va ser molt més que això, fou un conflicte internacional d'abast mundial en què l'exèrcit de les Dues Corones (França i Castella) lluità contra una aliança d'estats formada pel Sacre Imperi, Anglaterra, Holanda, Portugal, Savoia i els regnes de l'antiga Corona d'Aragó.

L'any 1705, Barcelona recuperava la seva condició de ciutat reial amb l'arxiduc Carles, que hi va establir la seva cort, i va regnar amb el nom de Carles III.

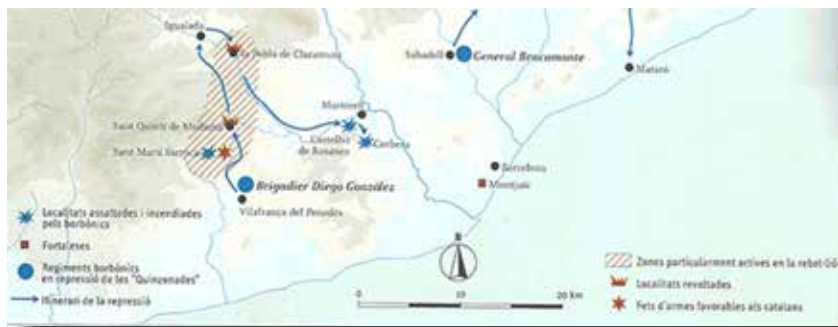
Els catalans veien aquesta guerra com un conflicte de curta durada, que es desenvoluparia sobretot fora de les fronteres del Principat, però el 1707 es va experimentar un canvi sobtat, els exèrcits borbònics varen començar a fer incursions cada cop més profundes com fou l'ocupació de Lleida, la primera ciutat de ponent.

El 1711 el rei Carles III va abandonar la ciutat de Barcelona, perquè en morir el seu germà Josep I, havia de ser coronat emperador d'Àustria. El 14 de març de 1713 les potències implicades en la guerra van signar el Tractat d'evacuació del Principat. Posteriorment amb la signatura del Tractat d'Utrecht, l'11 d'abril del mateix any, es posà fi a la Guerra de Successió, i es reconeixia a Felip V com a rei d'Espanya. Aleshores, Catalunya restà pràcticament sola contra l'exèrcit de les Dues Corones (França i Espanya). Les darreres tropes que van evacuar el Principat foren les de l'exèrcit austriacista. Aquesta retirada de tropes internacionals va suposar l'abandonament dels catalans a la seva sort, i donà origen a l'anomenat *cas dels catalans*.

En conseqüència, entre el 30 de juny i el 9 de juliol de 1713 es reuní a Barcelona la Junta General de Braços o Parlament de Catalunya, que va tenir lloc a la casa dels Diputats, actual Palau de la Generalitat. Després de diverses reunions, es va decidir negar l'obediència a Felip V i preparar-se per a la defensa del territori i de la integritat dels privilegis i

les constitucions. El dia 9 de juliol de 1713 la Diputació del General publicà, a les sis de la matinada, la crida a la resistència *“per la conservació de les llibertats, privilegis i prerrogatives dels catalans, que nostres antecessors a costa de sa sang gloriosament alcansaren i nosaltres devem així mateix mantenir”*.

Felip V va disposar les tropes franco-espanyoles sota el comandament del duc de Pòpuli, com a capità general de l'exèrcit, per iniciar l'ocupació de Catalunya, i s'organitzà una xarxa d'espies i confidents, que informessin sobre la identitat de persones desafectes residents a cada població. Les notícies proporcionades per aquests informadors, va permetre a les autoritats borbòniques, establir una llista negra dels principals dirigents austriacistes, i de les persones especialment compromeses en la insurrecció de Catalunya.

Plànol parcial de la revolta de les Quinzenades

Més endavant, el duc de Pòpuli va demanar a Felip V nous contingents de tropes, i les autoritats borbòniques per poder fer front a aquesta despesa extraordinària, que representava el manteniment d'un gran exèrcit d'ocupació dins del territori català, el desembre de 1713 encomanaren a José Patiño l'organització d'una contribució de guerra, que s'havia de fer efectiva arreu de la geografia catalana, i seria cobrada cada quinze dies. Per aquest motiu va prendre el nom de *les quinzenades*.

Els catalans rebien una carta de Patiño en què se'ls comunicava que havien de pagar 10 escuts *per capita*, i havien d'anar a fer-ho efectiu de forma fraccionada cada quinze dies en uns punts determinats que eren les corresponents vegueries. Com assenyalava el dietarista Francesc Gelat, el nou impost era vist pels contemporanis com un tribut desproporcionat i tremendament confiscador: *“veitx la cosa tan mal parada com mai: la gent viu molt afligida, y los estragos de la província los veitx tan considerables com mai; jo no sé com eixirem de tants estragos, Nostre Senyor se vulla apiadar de nosaltres. Amen”*. Per eludir al pagament d'aquest impost, propietaris de cases i masies havien fugit del seu domicili en zones boscoses. Aquest èxode inesperat i imparabile del món rural provocà una reducció dràstica dels ingressos de l'exèrcit borbònic.

Al principat s'anava covant un malestar general que esclatà en una revolta, quan el 4 de gener de 1714 el comandant militar de Vilafranca del Penedès, veient que els ciutadans de Sant Martí Sarroca no anaven a Vilafranca per pagar la contribució, va enviar 150 granaders per executar la recaptació de manera coactiva, els quals foren assaltats per un grup de pagesos poc abans d'arribar al poble, i varen tornar a Vilafranca els pocs que van salvar la vida. En assabentar-se el duc de Pòpuli del que havia passat, i per prendre represàlies, va enviar al brigadier Diego González amb 300 infants i 300 dragons al poble de Sant Quintí de Mediona, que també feia resistència, i van encendre foc a les 140 cases d'aquest poble, sense comptar les masies dels voltants. Hi va haver un centenar de morts. A Sant Quintí s'hi havien refugiat els fugitius de Sant Martí Sarroca.

Des d'aquestes poblacions i pobles de la rodalia com Corbera de Llobregat, Castellví de Rosanes, La Pobla de Claramunt, etc., la revolta popular s'estengué cap a la Catalunya central; per això, després, González va prendre la via cap a Prats de Lluçanès, per ordre de Pòpuli, i va marxar per Manresa, Piera i Igualada, vila en la qual els borbònics es van trobar assetjats pels revoltats.

D'altra banda, els Miquelets, grup d'homes voluntaris de Catalunya, que formaren regiment amb gent del país contra els borbònics, en aquest cas encapçalats per Miquel Sanjoan, havien sortit des de Barcelona el 30 de desembre de 1713, destinats a sorprendre la població de Martorell, i aconseguiren els dies 13 i 14 de gener de 1714 apoderar-se dels castells veïns: el de Cervelló, el de Castellví de Rosanes i el de Corbera.

Litografia (parcial) A. Novell

Pòpuli va iniciar la reconquesta dels castells enviant 2.300 infants i 300 dragons. Els defensors del castell de Castellví, que volien anar a cercar auxili al de Corbera, van canviar de parer i van decidir fugir del castell dues hores abans de l'albada; eren 64 homes, van perdre la vida pel penya-segat dues dones, i es van quedar a dins dones grans i nens i un home malferit. Varen morir 360 homes.

EL TOTALITARISME NACIONALSOCIALISTA

Pere Larrosa

Arran de la publicació en el número 10 (tardor) de *Sauló* d'un petit, però simbòlic, llistat de llibres que tractaven sobre el totalitarisme comunista, algunes persones m'han demanat que fes el mateix amb l'altre dels totalitarismes del s. XX, el nacionalsocialista, popularment conegut com a "nazisme". La bibliografia sobre aquest tema és molt abundant. No només hi trobareu tractats històrics, sinó també nombrosos assaigs i relats autobiogràfics de persones que, igual que amb el comunisme, visqueren en primera persona l'horror d'un règim polític que va practicar l'extermini conscient de milions d'éssers humans.

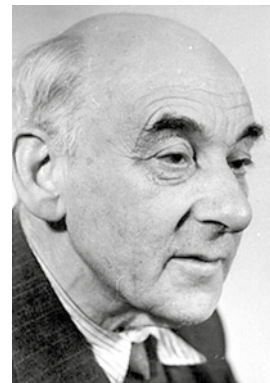
No deixa de ser curiós que ambdós totalitarismes empressin la persecució i el tancament indiscriminat de persones en camps de concentració com a mesura de terror generalitzat. Ambdós règims varen representar, doncs, idèntics graus de fanatisme i crueltat i, com deia en l'anterior

Sir Simon Wiesenthal

article, convé recordar-ho ara que corren temps difícils tan propicis al ressorgiment d'idees extremistes que haurien d'estar bandejades en una societat lliure i democràtica.

Simon Wiesenthal (1908-2005) és un dels símbols més significatius i universals de la lluita contra el nazisme. Al llarg de la seva vida va estar internat en dotze camps de concentració fins que l'any 1945 fou alliberat del de Mathausen per l'exèrcit dels Estats Units. Des d'aleshores va dedicar la seva vida a la recerca dels criminals fugits. Ell fou qui va localitzar Adolf Eichman a Buenos Aires i també qui va localitzar el responsable de l'arrestament d'Anna

Víctor Klemperer

Frank. L'any 1977 es va fundar a la Universitat de Los Angeles el *Simon Wiesenthal Holocaust Center* que actualment compta amb més de 400.000 membres i té seus a Toronto, Buenos Aires, Jerusalem i París. Cal assenyalar també que Simon Wiesenthal fou objecte d'algunes crítiques com la de magnificar els seus èxits. Malgrat tot, la seva perseverança i valentia el fan mereixedor del respecte internacional. Va escriure

diversos llibres; jo us en recomanaria dos: *Los asesinos entre nosotros* (Ed. Noguer, 1967) i *Los límites del perdón* (Editorial Paidós, 1998).

En una carta el 21 de gener de 1714, Pòpuli va escriure: *"por estar los rebeldes en las cercanías de Martorell con gran perjuicio de la comunicación de este campo, pasó ayer desde Tarrasa el Brigadier D. Diego González, con un destacamiento y orden mía para hechar á los rebeldes de los castillos de Corbera, Cervellón y Castellví, que, aunque pequeños, son defensables, por cuyo motivo pasan con el referido coronel ingeniero D. Francisco Mauleón los minadores para bolarlos y demolerlos, á fin de quitar de una vez á los rebeldes tan cercanas y perniciosas madrigueras"*. [Nota al peu]

Les persones que resistien dins del castell de Cervelló, possiblement en assabentar-se dels fets ocorreguts en el de Castellví, i que l'exèrcit borbònic s'apropava, van prendre la decisió de retirar-se.

En una altra comunicació de Pòpuli de data 3 de febrer de 1714 descriu el fet militar següent: *"Pasó González al de Castellví -habiendo encontrado abandonado el de Cervelló- y tomando los puntos principales para el ataque [...] El castillo de Corbera fué también abandonado, y se procedió con la mayor diligencia á la demolición de los tres castillos"*.²

Els castells de Cervelló, d'Eramprunyà i Castellví de Rosanes, documentats ja al segle x, restaren útils fins a la Guerra de Successió, que van ser destruïts amb pólvora conjuntament amb el castell de Corbera, documentat aquest últim al segle xi, amb la intenció que no es poguessin tornar a reconstruir.

Bibliografia:

- Dalmau, Rafael. Els castells catalans. Volum I. 1967.
- S. Sanpere y Miquel. Fin de la Nación Catalana. Barcelona. Tipografia l'Avenç. Any 1905.
- Pagès Paretas, Montserrat. Art romànic i feudalisme al Baix Llobregat. Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Publicacions Abadia de Montserrat. 1992.
- Alcoberro, Agustí; Albareda, Joaquim; Buyreu, Jordi; Colomer, Mercè; Gifré, Pere; Junqueras, Oriol; López, Joaquim; Luque, Joan Carles; Martí, Maria Antònia; Martí, Eduard; Mollfulleda, Conxita; Pérez, Carmen; Torras, Josep Maria, i Venteo, Daniel. "La Guerra de Successió dia a dia". Sàpiens. Volums II-III-IV, 2013.

Litografia: Novell Bofarull, Antoni. (Parcial) Barchinona in saeculo XIV. 1975, 1a edició.

- Plànol: Revolta de les quinzenades. (Parcial). "La guerra de successió". Sàpiens. Volum IV. Pàg. 86. 2013

L'any 2003 Galaxia Gutenberg i Círculo de Lectores publiquen la traducció dels diaris del filòleg Victor Klemperer (1881-1960). L'aparició d'aquest llibre fou un dels esdeveniments literaris dels inicis del segle XXI. Es varen publicar en dos volums amb el subtítol següent: *Vull donar testimoni fins al final*. En ells Klemperer ens ofereix una visió global del terror en què va viure aquella societat. Imprescindible.

Martin Gray (1922) va escriure la història de la seva vida en el llibre *En nombre de todos los míos* (Plaza&Janés). És un relat colpidor. El petit Martin va viure la por del ghetto de Varsòvia i va patir l'horror i la humiliació al camp de Treblinka, d'on va fugir amagat sota un camió. Un cop alliberat patirà múltiples peripècies fins que coneixerà Dina, qui serà la seva dona. Després de viure un temps als Estats Units es trasllada

Martin Gray

definitivament a la Provença francesa on la desgràcia el tornarà a colpejar amb la mort de la seva esposa i els seus quatre fills en un incendi forestal. És un llibre escrit per un home amb una capacitat de resistència fora mida i, encara que sembli mentida, és un cant a la vida i al coratge amb què hem de viure-la.

Hannah Arendt

La gran humanista i filòsofa Hannah Arendt (1906-1975) és una figura cabdal de la intel·lectualitat europea del segle XX. Fou una de les primeres a denunciar el règim nacionalsocialista, la qual cosa la va obligar a fugir d'Alemanya l'any 1933. L'any 1940 fou detinguda per les autoritats franceses

i internada al camp de Gurs abans de ser deportada a Alemanya, però va aconseguir fugir i, juntament amb altres artistes i pensadors jueus, va poder arribar als Estats Units on va obtenir la nacionalitat americana l'any 1951. Va ser l'encarregada de fer el seguiment en qualitat de reportera pel diari *New Yorker* del procés contra Adolf Eichman, del qual en va fer un interessantíssim llibre *Eichmann a Jerusalem* (Lumen, 2003). Altres obres seves igualment recomanables són *La condició humana* (Paidós, 2005) i *Els orígens del totalitarisme* (Alianza Editorial, 2006).

He deixat pel final a Primo Levi (1919-1987), el cèlebre químic italià que va esdevenir escriptor quasi sense voler. Emprisonat a Itàlia i deportat a Auschwitz l'any 1944

pel fet de ser jueu. Com tants d'altres va voler deixar testimoni de l'experiència i l'any 1947 edita el seu primer i indispensable llibre *Si això és un home* (Labutxaca, 2008). Però Levi no es limita a descriure uns fets terribles sinó que va més enllà i es planteja el "per què" va sorgir a la culta Alemanya, terra de Beethoven i Goethe, un règim que establia l'horror com bandera i preveia l'eliminació d'aquell que era diferent, ja fos jueu, gitano, homosexual o discapacitat. Tot i que no va deixar mai la seva feina de químic, va trobar temps per escriure encara altres obres com per exemple *La treva*, una segona part de *Si això és un home* i diversos contes, gènere en què va excel·lir. Un dels seus assaigs més interessants i que ha esdevingut un dels meus llibres de capçalera és *I sommersi e i salvati* (Einaudi Tascabili, 1986) publicat en castellà l'any 1988 per l'editorial El Aleph amb el títol de *Los hundidos y los salvados* i reeditada l'any 2010 per Alpha Decay amb un títol ben diferent, *Vivir para Contar: escribir tras Auschwitz*. En aquest també imprescindible llibre, Primo Levi es fa diverses preguntes i ens dona una resposta adequada a cadascuna d'elles: quines són les estructures jeràrquiques d'un sistema autoritari i quina és la tècnica per sotmetre la personalitat d'un individu? Quines són les relacions entre opressors i opressos? Quins són els éssers que viuen a la "zona grisa" de la col·laboració? Com es construeix un monstre? És un llibre torbador i alhora bellíssim, d'absoluta recomanació.

Primo Levi

 MAPFRE FAMILIAR, S.A.	
PERE BALLBER ALEGRE	Nº de Registre DGS i FP C005846213768Y
SERVEI D'ASSEGURANCES - PLANS DE PENSIONS GESTIÓ IMMOBILIÀRIA - HIPOTEQUES	
Major, 58 08758 Cervelló Barcelona	Tel. 93.684.13.63 / 609.30.97.63. Fax 93.635.91.70. pballbe@mapfre.com

CINEMA ESPANYOL (i van dos)

Christian Feijó

Com sempre, abans de fer un article, faig una llista de temes sobre els quals m'agradaria parlar. Aquesta vegada i gràcies a la proximitat temporal, anava a fer un repàs dels actors i actrius, que mereixent-ho, mai havien guanyat un Oscar. Un article que anava a anomenar "Per a quan un Oscar per a Bruce Willis?". Però he decidit reservar-me aquest article per a una altra ocasió, perquè estava en deute amb un col·laborador d'aquesta mateixa revista. Una persona que quan vaig redactar fa mesos un article sobre el cinema espanyol, em va escriure per comentar-me la seva opinió i aportar un altre punt de vista, cosa que vaig agrair i molt, ja que vaig ser per primera vegada conscient que algú es llegia els meus articles, fins al final. Però, i haig d'afegir això, no vaig ser molt cortès sobre aquest tema, ja que mai li vaig arribar a contestar, encara que sempre pensava que hauria d'haver-ho fet, doncs bé, avui ha arribat el dia. Perquè com deia a la carta el company Pere: és bo obrir el debat. Doncs això mateix m'agradaria fer avui, aprofitar l'ocasió oferida i crear un debat sobre un tema, que des de l'última gala dels Premis Goya està més d'actualitat. Per posar-vos en antecedents, en el meu anterior article jo defensava el Cinema Espanyol, argumentant que sempre se l'atacava per les mateixes coses, pel Landismo, perquè la seva temàtica és suposadament repetitiva i per un excés de mairietes (això últim a manera d'exageració), però que tots els que usaven aquestes coses com a armes llancívoles, l'única cosa que els passava és que no coneixien bé el Cinema Espanyol. Doncs bé, el meu company de revista, sumava una més a la llista, em comentava que ell havia deixat d'anar a veure Cinema Espanyol perquè últimament estava massa polititzat, i que qui no passés per aquesta corda no tindria gens fàcil tornar a rodar i posava com a exemple a Garcí i a Puigcorbé. Encara que m'agradaria recalcar, que agraeixo molt la crítica i l'aportació per al debat, vull afegir més llenya al tema. Alguna cosa que espero que no molesti en Pere, ja que no intento usar aquesta tribuna per contestar sense dret a rèplica, alguna cosa que sóc conscient que pot arribar a semblar, però no és la meva intenció. Doncs bé, la meva opinió referent a que si el Cinema Espanyol està molt polititzat és simple. Sí, ho està. Però és que jo penso que ha d'estar-ho, el Cinema és un art i com a tal deu ser un reflex d'una realitat, al cap i a la fi, el Cinema és un art fet per persones perquè ho vegin altres persones, i que sempre intenta crear una resposta directa a l'espectador. I tenint en compte que crear una pel·lícula des de zero sense que el guionista, el productor, el director, els actors o, fins i tot, el distribuïdor, intentin plasmar una mica d'ells mateixos en l'obra que estan creant, és impossible. No existeix la neutralitat artística, mai ha existit. Només

cal fer un volt pel Museu del Prado i començar a explicar Reis, més que una pinacoteca sembla l'àlbum familiar de les monarquies pàtries. Doncs això era l'art de l'època i estava polititzat i molt. O fer un volt per qualsevol església, monestir o un altre exemple d'art arquitectònic medieval, tota estructura dissenyada tenia una finalitat política i partidària, però això no els resta esplendor. És part de la seva història. Són el reflex d'una època concreta i d'una realitat concreta, i gràcies a aquests testimonis artístics, avui podem saber què passava. En molts casos parcial, això sí, però aquí està la gràcia de l'Art, l'espectador també ha de posar el seu granet de sorra i dilucidar qui li vol explicar què, com li està explicant i per quin motiu li està explicant. Clar que la gent del cinema donarà la seva opinió i posicionament. És més, s'espera exactament això. Atès que sent sincers, quan un veu una pel·lícula de Berlanga, Trueba, Pons o, fins i tot, de León de Aranoa, sap que el rerefons d'aquesta pel·lícula tindrà una temàtica social i molt "Rojilla". I d'altra banda directors com Garcí, Joffré o Camino, entre altres parlaran de temes més "clàssics" per defensar les tradicions, i la denominada "cultura de l'esforç". Tots dos tipus de directors tenen el mateix dret a dirigir, òbviament que segueixin dirigint o no, hauria de dependre de la resposta de la taquilla. Però també sabem que això no és així, hi ha massa amiguisme en això de la cultura, hi ha massa mecenatge polititzat en aquest sector, i això serveix per a la dreta i per a l'esquerra, que he vist donar diners públics a ambdues ideologies, disfressat això sí, en forma de subvencions.

Un tema més que delicat, perquè tinc observat que aquest tema només cou, quan les pel·lícules que es fan, són les que no combreguen amb la teva ideologia, perquè en el cas contrari, s'entén i, fins i tot, es defensa. Però cal recordar que directors com Berlanga, sense anar més lluny, en una època de la seva carrera van sofrir una fèrria censura que els va condemnar a l'ostracisme artístic més d'una vegada, i que més endavant van ser subvencionats.

Els governs canvien i les ideologies també. I sempre hi haurà artistes per a tots els gustos i per a tots els règims. De fet és famosa la *Palma de Oro* que es va portar a Cannes *Viridiana* (Luis Buñuel, 1961), o el premi a la Mostra de Venècia per *El Verdugo* (Luis García Berlanga, 1963), tots dos premis atorgats a pel·lícules radicalment censurades al nostre país, clarament premiades per criticar la dictadura que ens governava en aquella època. Un exemple més de la utilització del cinema com a arma política. I per finalitzar amb el tema de les subvencions, només explicar que la frase *“El Cine Espanyol es malo porque está subvencionado, en el resto de países no pasa”* és una de les més grans mentides que es pot dir sobre aquesta indústria, totes les cinematografies estan subvencionades, absolutament totes. El cinema americà, que tant es vanagloria de ser independent, rep subvencions per **“patriotisme demostrable”**. Per entendre'ns, cada vegada que surt una bandera americana en pantalla, aquesta pel·lícula rep incentius fiscals. Si es roda en escenaris reconeguts dels Estats Units, fent quedar bé el *“American way of Life (estil de vida americà)”*, doncs més subvencions. Si es fa una apologia de les invasions “democratizantes” doncs més diners a la butxaca. I això només són algunes de les ajudes que reben, en són moltes més. I també passa a França, Alemanya, Nova Zelanda o Japó. Tot el cinema és subvencionat per un mitjà o un altre, servint sempre a una causa o una altra. Una altra crítica que se sol fer és l'ús de la Gala dels **Premis Goyas**, com a plataforma per queixar-se davant el govern, de qualsevol cosa que afecti en aquest moment al món del Cinema o a la societat en general. Això últim, any rere any, sol ocasionar centenars de portades l'endemà, i segueixo sense entendre el motiu. M'explico, els **Premis Goyas** són uns premis que atorga cada any, des de 1985, l'*Academia de las Artes y las Ciencias Cinematograficas de España*, una entitat privada, no governamental, que se subvenciona amb les quotes dels socis, no rep en cap cas diners públics. Amb el que a la meua manera de veure, els socis d'aquest organisme poden dir allò que vulguin a la seva pròpia festa, **o no ho fem nosaltres en els nostres entorns?** El problema és que la gent pensa que els Goyas els atorga l'Estat, i no és així, l'Estat atorga cada any el **Premi Nacional de Cinematografia**, a qui vol, sense votació prèvia. Això sí, la gala es retransmet a la cadena pública nacional, com a acte important i de rellevància que és, però no, l'Acadèmia no rep diners per aquesta retransmissió. Recordeu que nosaltres no tenim catifa vermella, tenim catifa verda, per una coneguda marca de cervesa que patrocina la gala. I els ministres de Cultura de torn són molt lliures d'anar o no, ja que saben de sobres que alguna *“puyita”* rebran, però això sí, reben els de dretes i els d'esquerres. De fet és una tradició no escrita, que si pensem que Wert ha rebut, només fa falta tirar d'hemeroteca i veure la que va rebre **Ángeles González Sinde**, quan era ministra, i per més inri, l'expresidenta de l'Acadèmia.

En resum, al meu entendre, el Cinema com a art viu que és, sempre estarà polititzat, i espero que això no canviï. Atès que al cap i a la fi, la decisió d'anar a veure o no les pel·lícules és meua i només meua. Meua i dels meus gustos, clar.

Rostisseria Laura

**Pollastres a l'ast
Menjar preparat
Servei de càtering
Postres**

Tel.: 93 684 01 73

**Major, 26-28
08758 Cervelló**

PER SANT JORDI UN LLIBRE, UNA ROSA I UNA SENYERA DE PA AMB GUST DE FORMATGE, SOBRASSADA I NOUS

Montserrat Bartol

Ja ha arribat la primavera i, amb ella, aquella olor tan característica de l'entrada d'un ambient més càlid, aquelles primeres sensacions d'estiu i, com no, l'arribada del meravellós dia de Sant Jordi amb els seus llibres i les seves roses. Nous cants d'ocells i noves olors que aprofundeixen en tots els nostres sentits!

Sant Jordi, tot i no ser un dia festiu a Catalunya, és un dia gran. Els carrers s'omplen de gent que surt a passejar i a gaudir de les paradetes de llibres i roses. És un dia en què la primavera adquireix el seu més gran esplendor gràcies a la multitud de colors, olors i a la memorable experiència de passar les pàgines dels llibres al ben mig de les voreres i els carrers dels pobles i ciutats. Per a molts catalans és el dia més bonic de tot l'any i sembla transmetre un optimisme i una alegria que deriven de l'acabament d'uns mesos freds que ens han obligat a estar tancats a casa i de la presa de consciència del començament d'una nova estació.

Quan jo era petita esperava amb alegria el dia perquè a l'escola muntàvem paradetes de venda de llibres i no fèiem classe. Les alumnes més grans venien els seus llibres a les més petites per preus simbòlics, i així podien començar a recollir algunes pessetes per poder anar de viatge de fi de curs. Començava la recta de final de curs i aquella sensació tan agradable de dia especial.

Però tot i ser un dia gran i que se celebra amb molt d'entusiasme la realitat és que a la cuina catalana la tradició no ens ha deixat receptes típiques d'aquest dia. A manca d'aquestes, però, hi ha adeptes que mostren com a receptes idònies per al dia les postres típiques de la nostra cuina, la crema catalana, els llibrets de llom -que també són un plat tradicional de la nostra gastronomia- i com a opció més moderna, una varietat de plats que incorporen pètals de rosa.

No obstant això, si volem una olor de menjar per a aquest dia, hem de pensar necessàriament en el pa. Sí, sí, en un pa fet amb ingredients totalment naturals i que els fornons couen per Sant Jordi i l'11 de Setembre, el dia de la Diada de Catalunya.

El proper 23 d'abril farà 26 anys que el forner Eduard Crespo, amo de la popular "Fleca Balmes" de Barcelona, va crear el pa de Sant Jordi sota la direcció del Gremi de Flequers de Barcelona, amb la intenció que els fornons poguessin participar d'una manera més activa en aquesta

festa i perquè tots plegats poguéssim degustar un pa ben especial. Amb els anys s'ha consolidat com una tradició i especialitat imprescindible que es consumeix, només, durant dos dies, el 23 d'abril i l'11 de setembre. El Gremi ha treballat al llarg de tots aquests anys per acostar la recepta a la major part de fleques de Catalunya. I us he de dir que jo mateixa vaig poder tastar-lo, el passat 11 de setembre, gràcies a la seva elaboració per part de la Fleca el Llonguet. Us he de confessar que està boníssim!

Pa de Sant Jordi
Fotografia, gremi de Flequers de Barcelona
Disponible a: <https://www.gremipabcn.com/index.php>

En Manuel Crespo, l'avi de l'Eduard, va obrir la fleca el 12 d'octubre de 1908, al mateix lloc a on actualment encara s'hi troba ubicada, el número 156 del carrer Balmes. En nombroses entrevistes l'Eduard, que s'ha convertit en una peça de col·laboració força important amb el Gremi de Flequers de Barcelona ha explicat que des dels seus 14 anys que es troba treballant "entre farina", per consell del seu pare. Actualment està cedint el relleu a una de les seves filles, la Georgina, que garanteix la continuïtat d'aquesta entranyable i emblemàtica fleca que ha sabut mantenir el sabor del pa d'abans, amb una magnífica adaptació als temps moderns.

L'Eduard ha explicat força vegades que va provar i provar nombroses combinacions abans de donar amb la recepta del pa de Sant Jordi. Tenia clar que no podia ser un pastís i que s'havia de fer sense motllo perquè tots els fornons poguessin elaborar-lo sense problemes. Quan va decidir que seria un pa, afirma que li va costar força trobar la forma de combinar els tres sabors d'una forma ben original, més enllà d'allò que li donaria un sabor característic a la recepta gràcies al formatge emmental (també s'utilitza parmesà i formatge de Maó), a la sobrassada de Mallorca i a les nous. Sabors molt mediterranis i propis de la cuina catalana!

Pocs anys després, i a diferència dels pans que va començar a fer l'any 1988 -que eren una espiral vermella i groga- en Crespo va donar amb la recepta que actualment tots coneixem. Un pa de pagès bicolor, elaborat amb tres tipus de masses diferents (de formatge, de sobrassada i de nous) en forma de barres vermelles i grogues, que conformen una senyera, recobertes per una cruixent crosta. I el resultat és que, quan mengem el pa, veiem la bandera catalana!

Pels que esteu acostumats a fer pa, és una manera diferent de fer-ne, una mica més complicada. Pels que no n'heu fet mai, heu de tenir paciència i seguir les instruccions de la recepta que us deixo tot seguidament.

Necessitareu farina de blat, formatge, sobrassada de Mallorca, nous, llevat, mantega, sucre, pasta mare, sal i aigua.

Cal preparar tres masses diferents: la de formatge, la de sobrassada i la de nous.

Per a la massa de formatge:

200 g de farina de força
100 g de parmesà, emmental o formatge de Maó
7 g de sal
110 g d'aigua
10-12 g de llevat
2 g de massa mare

Per a la massa de sobrassada:

190 g de farina de força
90 g de sobrassada
5 g de sal
90 g d'aigua
10-12 g de llevat
2 g de massa mare

Per a la massa de nous:

200 g de farina de força
7 g de sal
10 g de sucre
100 g d'aigua
50 g de llevat
10 g de mantega
10 g de nous trossegades
2 g de massa mare

Pesem bé tots els ingredients i pastem per separat les tres masses. Sobretot, heu de tenir present que és molt important anar posant l'aigua a poc a poc, en totes tres masses, per anar veient com queda i sempre podeu deixar de posar-ne o afegir-ne més si ho creieu convenient. Quan les tingueu fetes han de reposar uns 25 minuts amb un drap al damunt que les tapi.

Després de deixar-les reposar, estireu les masses al gruix que us sembli l'adequat (aproximadament 1 cm com a màxim) i fem 5 rectangles de color groc i 4 de vermell de manera que muntarem sobre cada massa de rectangle groc, una de rectangle vermell, fins que ens quedi el darrer rectangle groc a sobre.

Estirarem la massa de nous ben fina i al mig li posarem les tires de senyera que hem fet, i l'embolicarem amb la massa de nous.

Una vegada tinguem embolcallat el pa, l'hauré de tornar a deixar reposar uns 25 minuts, cobert amb un drap perquè fermenti i doblí el seu volum. Quan estigui, tallarem els trossos que vulguem i ho posarem a coure al forn amb una temperatura d'entre 200-220°C durant uns 20 minuts aproximadament, en funció de la mida del pa que hàgim fet. El deixarem refredar i... ja el podeu degustar!

Aquí us deixo l'enllaç d'Internet que el Gremi de Flequers de Barcelona posa a disposició de tots nosaltres perquè puguem veure com s'elabora el pa. I qui la fa és, ni més ni menys que el seu creador, l'Eduard Crespo!

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=c5-NBCeO7Ms

Bon profit a totes i a tots i feliç Sant Jordi!

Trini's
Moda y
peluquería

C/ Vidriers, 11 Cervelló
(Junto a la Policía Local)
TEL: 93 660 33 36

AULA DE MÚSICA
CENTRE DE PEDAGOGIA
I TALLERS CREATIUS

Gisela Flasche Spaan

C/ Major, 102
08758 Cervelló
620 81 87 96

LA FESTA DE L'ESPORT

Primitivo Ardid

El meu primer article tractava sobre el 60è aniversari del club esportiu més antic del poble, el CD Cervelló. En el segon, un reportatge sobre el 15è aniversari del CE Futsal Cervelló, l'entitat esportiva local amb més equips i esportistes al poble avui en dia.

En aquest, enceto una sèrie d'escrits encaminats a recordar esdeveniments esportius que s'han realitzat a la nostra vila en el passat, i que algunes perduren avui en dia.

En aquesta ocasió, vull començar amb la Festa de l'Esport, concretament les organitzades des del 2001 fins al 2007. Després es va deixar de realitzar durant alguns anys. L'any 2012 es torna a recuperar amb un nou format.

Primer deixeu-me, com sempre, que us presenti amb un ràpid resum aquesta activitat en la seva primera etapa (2001-2007):

clubs havien finalitzat la seva temporada esportiva, i sabien si havien assolit èxits esportius.

Una altra proposició, que va sorgir ràpidament, fou la de realitzar un sopar amb totes les entitats juntes, i també lliurar premis al millors equips i esportista de la temporada.

Ja es tenia el format principal, ara calia acabar de donar-li forma. Així doncs, des del Consell Municipal d'Esports es va voler comptar amb totes les associacions i persones que realitzaven activitats esportives al poble, així com també les realitzades directament per l'Ajuntament.

Amb totes aquestes idees, finalment, va sorgir la 1a Festa de l'Esport l'any 2001. A continuació un recull del programa d'activitats:

Esdeveniment	<i>Festa de l'Esport</i>
Organitzador	<i>Ajuntament de Cervelló (Regidoria d'Esports) i el Consell Municipal d'Esports</i>
Descripció	<i>Cap de setmana on l'esport i els seus protagonistes locals són el més important en la vida social del poble.</i>
Activitats	<i>Mostra d'activitats esportives. Exhibicions gimnàs municipal. Obertura de la piscina i els seus serveis gratuïts. Sopar popular a la pista amb lliurament de premis als millors equips i esportistes locals. Reconeixement a totes aquelles persones que treballen per l'esport local.</i>
Durada	<i>Des de l'any 2001 fins al 2007 (1a etapa); 2012 - actualitat (2a etapa)</i>
Objectiu	<i>Promoure l'esport local, donar a conèixer les diferents activitats i premiar els seus principals agents esportius</i>

Naixement d'una festa!

A finals de l'any 2000, des de l'Ajuntament de Cervelló (la Regidoria d'Esports) encapçalat pel seu màxim responsable el Sr. Xavier Ballber i Alegre, es va començar a pensar la idea de trobar una diada especial en el calendari dels cervellonins, on l'esport i les seves diferents modalitats fos el més important durant un cap de setmana a la vila.

Aquesta idea primerenca es va traslladar al Consell Municipal d'Esports (organisme format per totes les entitats esportives del municipi). La proposta va agradar molt, i ben aviat van començar a donar-li forma i contingut.

Un dels primers suggeriments del Consell va ser la data, a finals de juny. Finalment, va ser el 3r cap de setmana de juny perquè d'aquesta manera s'assegurava que tots els

Dissabte 16 de juny de 2001

-Al matí els "Amics de la Cursa" van organitzar la 16a Cursa i la caminada popular, que va recórrer els principals carrers de la vila amb la inscripció d'uns cent vint-i-cinc participants. En acabar, tothom podia gaudir d'una bona xocolata calenta.

-A la tarda, tot un seguit de mostres d'activitats esportives, amb exhibicions de gimnàstica artística, dansa, ball, karate, arts marcial i aeròbic.

-A continuació, es van lliurar guardons al millor esportista (Nouredine Moreno del Sporting Cervelló) i al millor equip (juvenil Club Esportiu Futsal) i un reconeixement especial a la persona de Vicenç Ferrandiz "Sento", per una vida dedicada a l'esport local.

La jornada es va completar amb un sopar de germanor i ball amb discoteca mòbil.

Evolució i consolidació de l'activitat

Recordant el primer sopar de germanor de la primera festa, en finalitzar les demostracions de la tarda i donar les diferents distincions, la majoria de gent va marxar i, això provocà que en prou feines una trentena de persones gaudíssim de l'àpat plegats. Es va animar una mica més quan va començar la discoteca.

Per evitar això, es va decidir que les entitats organitzarien el sopar mitjançant la venda de tiquets, i la lliurança de reconeixements es faria després del sopar.

Així doncs la segona edició (any 2002), i amb l'esperit constructiu de millorar l'anterior edició, es va mantenir la proposta d'activitats de la jornada esportiva, però es va fer un pas endavant amb el sopar i les mencions especials.

Va quedar clar que la Festa de l'Esport connectava amb la gent, i agradava molt el seu format. No oblidaré mai els presidents dels clubs, membres de la seva junta, entrenadors, monitors, etc., preparant el pa amb tomàquet i posant els embotits, guarnint les taules... Feia goig veure totes les entitats i col·laboradors treballant de valent per assegurar l'èxit de la festa.

Era més que evident, que la festa enganxava, i només calia consolidar-la. Així doncs, en la 3a edició (2003), es va optar per contractar un càtering i anar un pas més enllà quant a l'organització i garantir un control i accés del sopar. En mig del sopar, i gràcies a l'estimable ajuda de l'Ignasi Sagrera (President de la Penya Blaugrana d'aquell moment), es van projectar, per primera vegada, tot un seguit d'imatges de les diferents entitats esportives mitjançant un "powerpoint". Va agradar tant que es va repetir en les següents edicions.

La Festa de l'Esport es va convertir en un esdeveniment social i esportiu molt esperat al municipi, on cada juny s'esperava amb moltes ganes per part de totes les persones que participaven en les diferents activitats organitzades per les seves entitats. Una gran festa esportiva de final de temporada, on junts acomiadàvem la temporada omplint de gom a gom la pista poliesportiva.

Imatge cedida per l'Ajuntament de Cervelló. 5a Festa de l'Esport, any 2005. Sopar, projecció i lliurament de premis.

El proper dia 8 de febrer va tenir lloc l'assemblea anual de la nostra entitat. En l'ordre del dia s'inclouïa la memòria d'activitats realitzada durant l'any 2013 que, pel seu interès, us detallem tot seguit:

- Cicle de conferències sobre els Grans Compositors:
  - 27-4-13: Gioacchino Rossini (Pere Larrosa)
  - 18-10-13: Richard Wagner (Xavier Jeremies)
  - 20-12-13: Frederic Chopin (Pere Larrosa)
- 22-3-13: Presentació del llibre de l'escultora Lluïsa Sallent, *Vidas y apariencias*.
- Exposicions:
  - 6-4-13: Àngel Martínez (Retrospectiva 1992-2012)
  - 13-12-13: Lourdes Moreno (Pintures)
- XXII Cicle de Concerts d'Estiu
  - 16-6-13: Cor de Cambra del Conservatori del Liceu
  - 29-6-13: Maria Florea, violí, i Juan Barahona, piano
  - 6-7-13: Marc Heredia, piano
- 1-8-13: Col·laboració amb el Pregó de la Festa Major i concert amb *JazzBCN swing serenade*.
- 22-9-13: Edició diptíc de la festa de Santa Maria i arranjament floral de l'església.
- 26-10-13: Concert de Santa Maria amb el Trio *Acords i desacords*.
- 2-11-13: Col·laboració amb la Parròquia per la missa de difunts a Santa Maria amb la participació de la *Capella Brudieu*.
- Publicació de 4 revistes culturals *Sauló*

GERMANDAT DE SANT SEBASTIÀ
MUTUALITAT DE PREVISIÓ SOCIAL

Sempre al costat de les famílies

Santa Anna, 1 L'Ateneu -despatx n° 8
08758 Cervelló
Tel. 639 918 890 - 639 941 153
www.cervellogermandat.org

Farmàcia

Simon Bisbal

Major, 48
tel.: 93 660 05 40
CERVELLÓ

Llic. J.A. Simon Bisbal

envasados
toga

Ctra. Molins de Rei a Rubi Pol. Ind. El Canyet, nave 7
08754 El Papiol - Tel. 775 90 66 Fax. 775 90 54
nieves.torres@envasadostoga.com

Fleca El Llonguet

Major, 64 08758 CERVELLÓ Tel. 93 516 78 48 flecaellonguet@yahoo.es

*-Ens fem el nostre pa i pastisseria
-Elaborem i cultivem un ferment propi pel pa
-Pa fresc i de qualitat
-Baguette a l'estil francès*

*-Coques dolces i salades
-Panets per festes infantils, etc...
-Couem durant el dia
-No utilitzem aditius artificials*

OBRIM DIUMENGES I FESTIUS

Existe un lugar...

MASIA
Can Esteve

Riera,2 - 08758 Cervelló

Tel. 93 660 27 06

www.masiacanesteve.com